

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félfőven) és esütőfőrkön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óratól 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
helyben házhoz szállva:
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre . . . 2 „

Külső hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partiles
könyv- és könyvkereskedő,
a városház-puclében, hová
az előfizetők és hirdete-
sek küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 9 frt. — kr.
Fél évre . . . 4 „ 50 „
Negyed évre . . . 2 „ 25 „

Szerkesztéségi iroda:
Sólet-utca s oszlop-utca
sarkán, Hofmader-főház há-
zában, hová minden lap szel-
lemi részét illeto közlemény
küldendő.
Bérmestelen levelek nem
fogadjunk el, közíratok
nem adunk vissza.

Hirdetések lapunk számára felvételnek: Budapestben, Lang Lipót, Güzellér 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca.
Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf I. Seilerstrasse Nr. 2. — Haasenstein & Vogler I. Wallnischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa I. Wollzeile Nr. 12. — Oppelk A. I. Stubenbaitel Nr. 2.
Dukcs Miksa I. Riemergasse Nr. 12. — Stern Moritz I. Wollzeile Nr. 25. — Rotter és társa I. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. H. Czerninplatz Nr. 5.
Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban a M. Daube G. L. és társa.

Előfizetési felhívás

„Zombor és Vidéke“

II. évfolyamának III-ik évfolyadára.

Másfél év óta áll fenn a „Zombor és Vidéke.“ Aránylag oly rövid idő, mely talán csak arra elég, hogy egy lap a kezdet nehézségeit győzze le. . . . Tan csak arra elég, hogy megmutassuk ciroinket, melyeket még csak a jövőben fogunk értékesíthetni. Megs, — a ki lapunkat fennállása első percétől fogva figyelemmel kísérte mind e máig, nem fog elzarkózhatsz ama tény elől, hogy a „Zombor és Vidéke“ egy év lefolytával utat tört magának, megnyerte közönsége tetszését s kezdve a hetenkénti ketszeri megjelenésen már a második évben háromszor hetenként látott napvilágot, míg e lefolyt fél év alatt a nagyvárosi s helyi kereskedő-világ, valamint előfizetői készsége támogatása folytán egész és félves mellékletekkel jelent meg. Ezek csak pusztá tények, de elég meggyőzőleg beszélnek. Nem is vagynak barátai öntelt díszekvésnek s nem elbizakodottság moudaita vélnék, hogy lapunk Bács-Bodrogh megyében polgárjogot nyert s szívesen látott vendég a legkisebb s legjavolább községekben is. Ezt moudanunk a halás elismeres parancsolja, melylyel adósai vagynak mindazoknak, kik oadóó buzoagságunkat, leszámítva eronk gyenge- séget oly készségesen méltányoltak.

És ehhez képest, a mint eddig törekvünk kiérdemelni a támogatást, úgy ezután is lankadatlan kitarással foglatoztunk zaszionkat s míg a közön- ség buzdításával találkoztunk, nem csüggeszt bennünket egyes társadalmi irakeziók askalodása s tonkretveési igyekezte.

Tagadhatlanul a szabad s önerzetes gondolkodásnak sok az ellensége s régi igazság, hogy: mondj igazat betörök a fejed, — de az igazsággal szemben oriasz növekszik a kisebb számu igazak bátoritasa, mely nem engedi, hogy a kijelölt ös- vénnyolj leterjünk.

Lapunk marad tovább is igazmondó a társadalmi rend, törvény s igazság fölött orkódo, marad tovább is megéynk kozgazdasáttal eber hgye- lemnel kísérő, városi törvényhatóságunk safarko- dásait ellenorzo kozege a közönségnek s valamint eddig, úgy ezután sem fogunk halogtatni, simitgatni,

tussolgatni, hizelegni stb. Anyit azonban a közön- ség regen szemügyre vehetett, hogy t. i. a kezdet- ben nemleg befolyást nyert párt-szellem lapunkat többé nem uraja. E lap megszűnt valamely párté lenni; nincs ellenzéki s nincs mindent egékig ma- gasztaló mameluk-irányu, hanem fölemelkedve a pártokon elismeressel koszoruzzuk az érdemet egyik s másik parton egyaránt, s ostorozzuk a visszaél- seket is épügy.

Ha már e lap komolyabb feladatának lelkiis- meretes buzoagsággal igyekszünk megfelelni, egy- szersmind nem felejdük, hogy van e lapnak számos oly előfizetője is, a ki a komolyabb rovatokat ke- vésebbé, a szorakoztatót részt inkább keresi fel s gon- dunk arra is kiterjed, hogy a tárcza, mint a csarnok, a novella-tar stb. rovatunkban élve- zetes és szorakoztató munkáitokat jeljen. S elis- mertek azt tekintélyes irodalmi férfiak, hogy a „Zombor és Vidéke“ szépirodalmi tekintetben a vidéki lapok elsői között foglal helyet, sőt ma egy lovarosi lappal versenyre eredeti művek közlésében.

A mi levelezőit illeti, habár e megye minden községéből rendelkezünk olyannal, — ures feese- geknek, hosszadalmas falusi pietykák megéneklé- senek, senkit nem érdeko közégi szajakodásoknak tért nem engedünk s csak foverasi valamint meg- yenyk nagyobb városaiól való levelezőink birnak a kiváltsággal, hogy közleményeiket egész terjedel- mükben fölvszük.

A kisebb községekben tartózkodó levelezők — ha irodalmi tehetséggel birnak — nálunk azt mas uton értesítik, s egy-egy bakter-pert, koncert- maiheurt, egylet-gyülesi szonokliast stb. rövid pár sorban adják, a mivel a mi előfizetőink meg is eicszenek, mert belátják, hogy a hely, esemény író s irodalmi-taj bizonyos rangsorozatot megköve- telt, mely nem engedi, hogy a jeicentekelen a jelen- tekennyel egyaránt kothurnusban parádezzon.

Ezen kívül nem tevesztjük szem elől a nem- zetgazdasátt, kereskedelem s ipar iriariqkvetelme- nyeit, tért nyitva minden alkalommal jogos érdekei megvitatasanak.

Midon tehát kijelölt utunkon tovább is kitar- tassal s munkaszeretettel igérkezünk haladni, tisz- teltteljesen fölkerjük gyünök eddigi támogatóit, meltoztassanak bennünket továbbra is nagybecsű támogatásukkal megtisztelni, s lapunkat minél szé- lesebb körben terjesztetni, hogy minél nagyobb le-

gyen az a kör, melyben az önerzetes gondolkodás barátai csoportosulnak hazafias czélok elérésére!

Zombor, 1883. évi június hó 24-én.

A „Zombor és Vidéke“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Zombor és a Duna.

A Duna-egylet teljes ülésében, mely nemrég tartottt Bécsben, a híres hydrotechnikus Stefano- nyus János vilvoei lovag egy kéziratot nyujtott át, melyet a Duna szabályozásra való nagy jelentősé- genél fogva imitt reprodukálunk:

„A Schütt-sziget — így szól a szerző — és Gyor jobboldali hullámpartján alul és fölülről ez év első napjában önkenyitlenül kibavított utca volt, mely Magyarország fővárosát katasztróphától megóvta s menekülésére utat nyitott.

Bécsben a Duna 855 méter hullámszélesség- gel a koronaherceg Rudolf-híd mellett (és pedig 1882. december 27-től 0.70 méter basisról 1883. január 4-éig 4.80 méterrel emelkedett zérus fölött) 5.50 méter hullám-nyomulással rendelkezett. A víz magassága tehát január 4-én a folyásnál 3204 méter az említtet 0.70 métert zerus alatt számo- dasba hozva.

Budapest 356 méter hullámszélességgel bir a Gellérthegy s vámház épület s az összeköto vasuti- hid grantikövei s a nádor-kert között.

Itten a Duna 1882. december 28-án régi vízű 2.39 méterrel birt zerus alatt, midön emelkedni kezdett.

Ha a vízmagasságutaknak hatalmasságát Bécs- ben 5.50 méternek vagy 3204 □ méternek egye- dul veszem lefolyás irányában, a nélkül, hogy a Mars, Vag, Nyitra, Rába stb. hullámát hozzászámi- tanam, melyek Bécs és Budapest között az áradatba esnek, úgy e vízmennyiségnek a Budapestben szá- mára készített 356 méternyi szük uton az ország fővárosán keresztül kell folyania, mely ama 2.39 méter régi vízzen fölépítve 11.39 méternyi hullám- magasságot nyer. (És a Duna 1888. évi márczius 15-én Budapestnek árvíz általai előntése alkalmával a jégtömegek által förtartoztatva csak 9.22 méter- nyi magasságot nyert s borzasztó szerencsétlenségét idézett elő.)

Azoban Budapestben december 28-án az ár a régi víz basisától 2.39 méter zerus nélkül kez- dett emelkedni, s 1883. évi január 9-én esti 10

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Egy ismeretlen földdarabról.

(Stanley H. M. „Utazásom Közép-Afrikaon“ vagy Utazás Afrika aqutorialis részének nagy tavai körül és a Livingstoné folyón letele az atlanti oceanig. Két kötet. 169 faszemeltet és az utaz- sas áttevés térképeivel. Budapest, 1883. Rivasi testvérek.)

Az emberiség halad. A vilányosság és gőz korszá- kában fizikai akadályok lelett csak nevetni tudunk. — Hareza szazlunk az elemekkel, a bennük rejlo teremző erő tudataival törékeny szaryainkon egy lele igyekszünk és epen midön már ostromra készülünk az istenek ellen, — kiséli, hogy bizony csak gyaróli teremtesek, emberek vagynak.

A tudomány segelyével felülünk minden rejtélyt, nyitják talajuk minden titkokat; kútatva, furkeszve be- hatolunk a parányok cietébe is, ismeri, tudni vélnék nundent és egyzserre csak kozvetlen közölünkben tamed, felitünk valami, a minék lattara vagy hallatara, mi, a 19-ik századnak minden batoraiól ment tokeletes lenyeli, amulatból amulatba estünk.

A földrajzi tudomány már a gyermekek megtanítja rá, hogy őt viagezsz az, mely a földteke két jelen iako miniók tömeget magába foglalja, az erettebb szellem többet akar tudni; nagyobb műveket olvas, parhuzamos halad az újabb jeienségekkel; gyönyörköik a szö- veget elvezethetőbe tevő rajzokban, képekben; az alpe- sek föledte tetői, a technika remekműveinek lattara tisztelettel hajlik meg a természet soha nem pibeno, örökké alkotó hatalma és az emberi szellem csodás nyil- vanulásai előtt.

A pénz ember szórakozni vágyik. A tudomány-

szomj őt nem zavaria, de pénze nem hagyja nyugodni. Kenyelmes kocsiiban, robogó vasuton egy-egy pillantást vet a mellette eirepulo tajakra, — bejaria Paris, Lond- on; meghalunja Rómát, Velencét; versenyt didereg Moszkvában, Szt. Petervart; talán egy pompas yachtot átkel az új viageza és is mutat itt is, ott is egyaránt unaokozott, kifartadt test s bagyadt lelekkel ismet csak haza jön — unaokozni.

Ez a mindennapi élet. A megszokott meder, mely- ben egész cselekvésünk, működésünk mozog. Nem csap ki medren, csak nagy ritkán, — akkor pusztit, tor és újra nyugalmusban visszatér gátai, partjai közé. Ez az általános szabály.

Am kivetelek itt is vannak és itt a kivétel egyenlo a renokivilágsséggel. Támad ember, kit egy belső oszton nem hagy pibenni, kinek a kenyelem kir, a nyugalmas élet teher; ki hivatast érez magában arra, hogy újakat fedjen fel ott, hol már ellotte ezeken jártak és mitsem találtak; — ki ellite napjait a munkának, gyötrelmeknek, fáradaimának szenteli, nem azért, hogy embertarsai taladul szobrot állitsanak neki halála után, holott élete- ben talan nevet sem ismerék, hanem egyedül azért, hogy szoiagalatt tegyen a tudománynak, mely hainak mindig legszeretőbb, leggyöngédebb anyja volt.

A gyozni inuló csapat lelkéssédes nem háti, ha ellotte már szazszáma zede az aldozatokat a gyilkos golyó, gyozni vágy meghalni! a jeiszó, melylyel a hazafi a zaszlo ala sorakozik.

A tudománys ügy kutató nem éjti kétséggel, ha ellotte már szaztalán nagy szellem megförtözött rogyott össze epen az ígeret fölönöké határan, — őt ép ez a tudat lelkisíti. Saját erejében több öntudat, öntudataban több bizalom és a bizalomban törhetlen erély, lankadatlan

szorgalom és minden egyéb iránt végtelen közöny. Nagyot esakis így lehet teremteni. A történelem, az egész emberiség tanuskodik az állítás mellett.

Nos, — Stanleyben megvolt az öntudat, megvolt a bizalom és hogy najdnen meggy évtört utjában, melynek legkisebb része is a hihetetlen határos mo- zzanatokat tüntet fel, mindig és mindenütt törhetetlen erélyt tanusított, arról épen a vívmányok tanuskodnak, miket a földrajzi tudomány kizárólag neki köszönhet.

A világ leghiresebb utazója, Livingstone meghalt. Meghalt a megerőtletesek követezében épen azon hu- mányos területet szélien, melyeknek átkutatását tűzte magának czélul. Közép Afrikát akarta a világgal megis- mertetni; a sólet világérszról, melynek csak végtelenül csekély része nyilt meg a civilizációknak — óhajotta a látvány fellebbeiten. Burton, Speke és Grant nagy érdemeket szereztek, hogy a nagy feladat megoldási módját előkészítették, ámde végeredményben az ő fel- lévedéseik épen bizonytalan jellegükkel fogva ép oly problematikusak, mint az előtt voltak.

Livingstone halála ismét betetőzetlenül hagyta a művet, de megjelölte az egyetlen helyes iránt, mely Köz- pép-Afrikának azon részeibe vezet, hol földrajz, a tu- domány, a népmécs csak talányokkal dolgozik. A szel-lemi örökséget Stanley vette fel. Amde nem pazarolta el, s a poritáshoz fogott. — Elkötölte magában, hogy művet befejezi. Ő, ki már negyven megfordult Afrikában, kit Livingstone halálának híre ép akkor ért, midőn 1874-ben az aschanti háborúól Angolországha visszatért, — a halálhír szöveget gyámánt fogadta, mely őt tetre lelkesíti, mely kezébe adja a zaszlót, mely alatt a tudomány, az egész emberiség, a műveltség, a haladás érdekében és szent nevében diadalmaskodnia kell.

órákor elérte a tetőpontot, 6,79 métert, a mi 4,40 méternyi hullámerecséget vagy lefolyást véve csak 1566 □ métert tesz ki.

Mi történt a többi vízárral, mely hiszen Bécs mellett január 4-én távozott? Hiányzik 1638 □ méternyi vízárja a lefolyásnak, hova tűnt ez? Ha itt boszorkányság nincs, akkor nyilvánvaló, hogy az egész víztömeg, mely Bécs mellett elfolyt a budapesti „szűk utcán” keresztül megrövidítés nélkül passirozott.

Nos tehát, a választ erre tudjuk. A Schütt-sziget el lett öntve. Az ár Kulesdől mellett a védgát gátkoronáján keresztül ment, balról keresztül törté jobbról a szabályozási gátat s elárasztá Gyórt január 8-án.

E szerencsétlenség magyarázta meg nekünk az 1638 □ méter víztömeg lefolyását vagy 4,60 méternyi kisebb vízmagasságot Budapesten s ezzel Magyarország fővárosának megmentését a végromlástól.

A Schütt széles beláthatatlan felületén a víz körülbelül ahogyan $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ méter magasságu volt. Természetesen elég, hogy a vetést elfullaszsa, elég, hogy Gyórt ijedelembe ejtse s megkárosítsa. Ámde Budapest megmentése ezzel meg lett vásárolva; mert — miként mondvá volt Budapesten e víztömeg 4,60 méternyi hullámerecsével bir, a mi elég, hogy Magyarország fővárosát alaposan tönkre tegye s benne minden életet megfójtson.

Hasonló eszt történt Ujvidéken 1883. évi január 18-án. Kilenc napig alá a Duna, miután tetőpontját Budapesten elérte az Ujvidék-Pétervárad közti szorulatban a legveszélyesebben.

A vízár magassága vagy erje Budapest s Ujvidék között egy hetévi átlag szerint ugy aránylik, mint 3,56 méter: 296 méterhez.

Ezen számításomban az árhullámzást kétféleképp különböztetem meg: a valódi tömeg víz tulajdonképp hullámerecsét s a jégtörőldást, mely hirtelen a magasba rohan, hogy erőt gyűjtson a jégtöret mozgásba hozni, s a mely — ha egyszer e zél el van érve — még a pillanatban több méternyre alább száll.

Ez utóbbi magasságot soha se számítom, mert a helység s a jégkéreg mindenkor erősségtől függ s így a véletlen játéka.

E szerint kezembem volt a kules, mely szerint megtudtam, hogy ezuttal a Duna Ujvidéknél január 18-án mily magasságra emelkedhetik, ha ez arányt fölállítom: $3,56 : 2,96 = 4,40 : X = 3,65$ méter.

Ily hatalmas a budapesti hullámár Ujvidékre nézve.

De a Duna Ujvidéken 1883-ik január 2-án azon napon, midon emelkedni kezdett, 5,01 méter zerus fölötti régi vízi alaptekvéssel bírt, a melyen e 3,65 méternek épülnie kellett; ez összesen 8,66 méter zerus fölötti hullámamagasságot ad.

És 1876-ik évben 7,46 méternyi vízmagasság mellett fél Ujvidék ár alatt volt. Mi lesz e városból, ha a Duna 8,66 méter magas lesz?

Azonban a Duna jan. 18-án Ujvidéknél csak 6,96 méter magasságot ért el, tehát 1,69 méterrel kevesebbet, mint számításom mutatta. Mi történt a többi vízzel?

Nagy eszmék megvalósítására nagy emberek kellenek. Nem a kegyes leereszkedés, de a valódi áldozatkészség az, mely nagy tervek kivételét lehetségessé teszi és a tudományok felvirágoztatását előmozdítja.

A világ legnagyobb két lapjának a „Daily Telegraph” és a „New-York Herald”-nak tulajdonosai vették föl a Livingstone kezéből kihullt kárdat, hogy Stanleynek nyújtsák át.

Stanley melónak mutatkozott a réz bizott feladat teljesítésére, érezte, hogy képtelen emezt erőkben dolgozni, mely erők a legfőnyesebben akkor lett ki-mutatva, midon Livingstonet, az elveszettnek hitt angol utazót, az erélyes amerikai tudóst — ki nem volt más, mint Stanley — újra feltalálta.

Livingstone halála felbeszákította a megkezdett művet és így Stanley szellemere nehezedett az óriási feladat, hogy Közép-Afrika földrajzi problémái lehetőleg megoldassanak és a rabzolgákerekek bűvoihelyei felkutattassanak és megismertessenek.

Stanleyre várt a Tanganika tó még eddig ismeretlen kifolyásának felfedezése. A művelt világ, a minden figyelmet Afrikára irányzó földrajzi tudomány leszállt leselt minden részleteskére, mely a Viktoria tóra vonatkozik, mely óriási tó speke vázlatának kivételével eddigre jórómán semmit sem tudunk; Stanley volt hivatva arra, hogy a bamulatra ragadt világnak megmutassa, közvetlen tapasztalattal segélyvel bizonyítsa, tudományos kutatásával, óriási munkájával és utóélettel vívmányával kétségbevonhatatlanná tegye, miszerint az afrikai kontinens nyugati fele, mely a térképeken eddig csak mint pusztá fölt jelezetett, — népes, sűrűn lakott földdarab, melynek elhanyagolása bűn, fel nem keresése igazolatlan mulasztás.

A mit megígért, azt teljesítette is. A mit kitzított

Megvan a válasz. Jan. 14-én a balparti szabályozási gát Monostorszeghnél Kupuszina mellett s egy nappal később a jobboldali gát Kólkéd mellett keresztültörött s mindkét oldalról szélteben-hosszban Mohács város alanti részét víz alá juttatá.

Ez Ujvidék megmentése, mint ott Győr szerencsétlensége s a Schütt alantásága Budapest megmentése. Most a súlyosan megfigatogottak minden energiával s költséggel megerősítik s fölemelik gátjaikat, hogy soha se törjenek át s okozzan vizárt, s akkor Budapest s Ujvidék az első, mely az árnak áldozatává lesz, mert az ár megrövidítetlenül hozzájuk jutand a nélkül, hogy utközben vizet veszítne; ezt így alkotta a természet törvénye.“

*

A főnebbiekk megérdemlik, hogy a Duna-lakosokra oly nagyfontosságú kérdés tanulmányoztassék. Ezek velős szavak, melyek meztelenül s leplezetlenül a vésznek teljes nagyságát megmutatják, de egyttal kirívó árnyat vetnek a veszély hátterében staffage gyanánt látható föltte nagy könnyelműségre, melylyel az emberek tovább élnek, miután valamely veszély már elmúlt.

Beszéltém Zomborról?

Beszéltém veszélyeztetett vidékéről?

Avagy mindkettőre gondoltam-e, midon könnyelműségről szóltam? Valóban nevetésges volna, ha az a történet nem volna oly nagyon is szomorú. A januáriusi történet, midon Zombor város s vidéke az áradattal lett megöve. Tegyük egy sőt a csatorna metében s frissen fölhorított földre fogunk találni, mely hivatva volt a víz benyomulását a csatornába gátolni.

Oly nyomorúságos vidépétek s ez télen megfagyott földdel s a mind emelkedőbb vízzárral szemben!

*

Azt kérdi az ember önmagától, ha ilyet lát, hogy vajjon a tudomány nem nyújt-e eszközt a veszélyt meg mielőtt a víz a kapu előtt áll, fölismerni?

Azt kérdi az ember önmagától, hogy vajjon e nyugodt, vésztelen időkben senki sincs-e itt, aki hivatva volna városunkat, melynekfejkevese veszeljes, esetleges vízáradas alkáimára a veszélyt megóvni?

Nem olyan az, mint egy szomorú bojt-estű trefa, ha éveket engedünk elmulni és semmit se teszünk és 2—3 napon át a közvetlen veszély alatt, hidegtől didergo s pandurok által munkára hajtott emberekkel, fagyos szél s megfagyott föld mellett szádnak szembe a veszélylyel?

Olyan az, mint midon egy tábornok, a ki csatadejezen agyudorgest halál s a helyett, hogy annak irányban vezényelne csapatját, előbb hozzákészül betanultai rekrutait.

Tehát csak akkor mozgunk, ha mar a víz szankba csurog?

Miert nem már előbb?

A kir. biztos januárban jelentést tett a miniszteriumnak, hogy a csatorna 2 helyen gattal lett eliatva, hogy a víz keresztül ömleésben a szorulatokon és a csatornába való előerohanásban föl legyen tartoztatva.

magá elé, azt meg is oldotta. Átélté a munka befejezéséhez szükséges időt és bevezetett agyúszvony mindent.

Zanzibarból indult Közép-Afrikán keresztül, s a Livingstone íjóm mentén egykezett újra az ocean-hoz jutni. Nem lehet feladatá e czikknek, hogy utazásának csak vázlatát is adhassam. Óriási vállalat, mint a milyent Stanley oldott meg, nem alkalmas arra, hogy par szóval jellemztessek.

A kitudlás pontjától mindaddig, míg a megtévedt, agyonfárasztott, kielezett, elgyórt expedíció eien újra meg nem látta az oceanat, az emberi haladás ez eleterét, — addig csak föltonos kin, gyótrelem, kétségbeesés az, mi ellene tör és számtalanszor meg a halál is kivanatossá teszi.

De o átíté a szenvedéseket, missziója élítette, hivatása lelkesítette, tudományozmja buzdította és nem csüggedt. Zanzibarból az atlanti oceanig a kínok lancozolata, — innen egész hazag a diadalok sorozata, melyeknek o a ragyogo központja.

Legszébb emlékeink azok, melyek szenvedéseinkre emlékeztetnek. Stanleynek is jelen műve az, mely neki legtöbb örömet, legtöbb dicsőseget szerzett. Az egész művelt világ háttárlan lelkeséssel fogadta a hazatért, leirhatatlan örömmel vette először is angol nyelven megjelent renek művét, mely a tudományos iróidalmában, a felfedező utazásokat leíró művek között nemcsak paratlán, de utóirhatetlen is.

Nincs a világnak művelt nemzete, mely Stanley jelen művet nem sietett volna iróidalmába átítenni. — Örömmel fogadjuk, a midon most már magyar nyelven is meg van és e tekintetben szégyens iróidalmunkban annál szivesebben látjuk, mert nemcsak hazugpótló a tudomány szempontjából, de valósgos remekmű a kialltás tekintetében, mely az eredetivel gyótelmesen kiállya a versenyt.

Zempleni. P. Gyula.

Ezt olvastuk mi mindannyian Zomborban s nyugodtan aluvánk.

Isteni könnyelműség s codákattévo tudatlanság!

Alig mult el a veszély, s senki se gondolt többé arra, hogy talán csak egy szerencsés véletlennek köszönhető, hogy Szegec sorsát kikerültük. Avagy tán Zombor nincs veszélynek kitéve? Ha igen, akkor mért csinálják már előbb a gátakat s emelik kivánon magasságra?

Zombor niveau-körülményei állítólag a lehető legkedvezőtlenebbek.

Ha ez való, mért nem történik valami?

Nincs semmi tenivaló, mire akkor a kapcsolódás a veszély idején?

Nincs semmi esköz itt, semmi „fond“, mint hivatalos nyelven mondatik?

Honnan származnak akkor az eszközök, melyek januárban az országotom mellett az vizár ellen mozgásba hoztattak?

Van jogunk követelni, hogy bennünket védjenek?

Avagy e jogot még nem vívtuk ki magunknak? Nem tünnek a terhek, melyeket viselnék illetékes helyen olyanokul s elégségeseknek föl, melyek bennünket följosogitanának kategorice követelni valamit ama védelemből, melyeket a mi terheink diktálnak és melyek miatt, ha eme a haza oltárára hozandó áldozatokat (hetköznapi nyelven: adokat) nem vagyunk képesek előteremteni, bennünket exequálnak, transferálnak s isten tudja még mit nem tesznek?

Mi lenne ebből a legtöbbnyire sártéglából épült Zomborból, ha a szerencsétlenség egyszer vizalakjában megátogat?

Avagy egyáltalán nincs mitöl félünk?

Vajjon a fölso igazgató körök biztonsága, nyugalma a januári vizár alkalmával azt mondták-e nekünk, hogy semmi félni valónk nincs?

Ez into szavak ott, a hol meg kell hallgatniok, kevésbé szemrehányásnak, mint inkább kérelemnek tekintésenek egyú a Dunaszabályozásra vonatkozólag, miként városunk szorosabb védelmére, hogy vegre a szükséges erélyes lépések is megtéssenek.

Vagy ismét sokat beszélünk és keveset tegyünk? Egészen a priposiak elvei szerint, a kik egy vizipuska megveleve fölött tanácskoztak s ama fölötte böles határozatra jutottak, hogy annak megveleve ugyan szükséges, de előbb mégis csak egy nagyobb szerencsétlenség bekövetkezése elvárassék.

J. M.

Bács-Bodrogh megye szabályrendelete

a kavehazak, vendéglok és kocsmák záróráinak meghatározásáról és a nyilvános táncmulatságok korlátozásáról.

1. §. Kaveházak, vendéglok és kocsmák hetköznapon esti tíz óráig, vasár- és ünneppanokon pedig éjjeli tizenkét óráig tartathók nyitva.

2. §. Búcsuk napján, nemkülönbön valamely általános községi ünnepp alkalmával az illeto községben a záróra éjtel után negy órára tetetik.

3. §. Azon esetben, midon valamely kaveház, vendéglo vagy kocsmában a jelenlevők magatartása a közrendet veszélyezteté és valamely büntett vagy kihágás, elkövetéséről tarthatni, a községi biro vagy helyettese hivatva van a kaveház-, vendéglo- vagy kocsmának azonnali bezárasát elrendelni, az ekként bezárni rendelt helyiség a következő reggeig meg nem nyitható.

A községi biro köteles ily esetben rogtan a szolgáironnak irásbeli jelentést tenni.

4. §. A lennt megalapított zárórákon tul vendégloknak kaveházban, vendégloban vagy kocsmában tartozkodni nem szabad, és a kaveház, vendéglo vagy kocsmá tulajdonosa, illetoleg üzemeltetője, a vendékeknek a zárórára tul való idözeset meg nem engedheti, nekik etelt avagy italt meg adhat, és azokat távozásra felhívni, az el nem távozotak pedig másnap reggel a községi birónak jeljelenteni tartozik.

A kesó éji idöben szállásra érkezo utasok csak annyiban kepeznek kivételt, hogy ezek számára lakozástályukban etel és ital kiszolgáltatható.

5. §. Vasarnap az isteni tisztelt tartama alatt a kavehazak-, vendéglok- és kocsmáknak utczára szolgáló ajtai és ablakai zárva tartandók, és ez idő alatt ezen helyiségekben mindennemü zaj vagy mulatság tilva van.

Egyes vállaleseleketek ünneppan templomjak közelében és egyházi körmenetek alkalmával azon téreken és utczákon, melyeken az ily menet keresztül vonul, az isteni tisztelt illetoleg az egyházi körmenet átvonulásának ideje alatt a kocsmák-, kaveházak- vagy vendégloknak utczára szolgáló ajtai és ablakai zárva tartandók és mindennemü zene vagy zaj mellözendö, mely az egyházi szertartást zavarna.

6. §. Nyilvános helyen tartandó táncmulatsághoz a községi előjárásnak legalább 24 órával előbb kikérendö irásbeli engedélye szükséges.

7. §. Vasár- és ünneppan táncmulatságok, a június 15-töl augusztus 15-ig terjedö idöszakot, mint a szorgos mezei munkardójt kivéve, a midon t. i. barnimemü nyilvános táncmulatság tartása a netalán buzagnapját kivéven — általában meg nem engedhető — csak delutáni negy óratöl éji tizenkét óráig tarthatók. Ezen ket honapi általános idöszakon felül az egyes

közsegek képviselő testülettel a tekintettel az egyes valóságok, a községi helyi viszonyokhoz képest, — több tilalmi időszak is jellemezhető, ki melyekben át fáncazalmak közsegekben nem tarthatók. Az ebbeli szabályrendelet a közsegek meghirdetendő, és a meghirdetési bizonylatnál, ugyiszint az ellene a községi lakosok által netán benyújtott felekezéssel együtt a megyei törvényhatóságok jóváhagyás végett 30 nap alatt felterjesztendő.

A farsangi időszakon át, vagy a nem tilalmazott időben tartandó szorosan vett táncmulalmak (balok) esti hat óráig reggeli hat óráig tarthatnak.

8. §. Szállási vagy tanyai korszmalmak és családokban éjelt táncmulalmak egyáltalában nem tartható, és erre engedély sem adható.

9. §. Közveszély, járványos betegség, avagy köziség idején, ugyiszint a veszélyeztetett közrend a közérkösség helyreállítása céljából az illeto község elöljárósága, vagy a járási szolgabíró indokolt eljeterjesztésére, egyes közsegekben a megyei alispán által a záróórak az 1. és 2. §-ban megállapított időm korábbra tehetők, valamint ideiglenesen megállapítható valamely időszak is, mely idő alatt nyilvános táncmulalmak tartása meg nem engedhető.

A megyei alispánok új ideiglenes intézkedésekben mindig kifejezendő az időtartam, melyre az intézkedés terjed, — ez azonban két hónapot túl nem haladhat.

10. §. A jóváhagyott alapszabályok eljáratott közművelődési és jótékonyági egyetek által rendezendő dal- vagy zeneestélyek, táncmulalmak, vagy egyéb nyilvános mulalmok ezen szabályrendelet által nem korlátoztathatók — azonban csak megtartására nézve tartoznak az illeto egyetek vagy ezek meghívottjai — a 6. §-ban előírt díjak lefizetése mellett — a járási szolgabíró engedély estéről esetre kikérni.

11. §. A jelen szabályrendelet áthágása kihágást képez és az illeto község elöljáróság által különböző foglyami eljárás terhé alatt — a járásbeli szolgabíróknak harom nap alatt irásba feljelentendő, — ez által pedig az 1879. évi XL. t. c. VII. fejezetében megállapított büntetésekkel fenytendő.

Fővárosi levél.

(A fővárosi élet. — Hol van a világ középpontja? — Újszázok szerencsés? — Az utorka helyén. — A melegség. — A fogor kigyó. — Az öngyilkosságok. — A nyitott ajtó. — Scharff Moricz. — Az. — A lapok. — Boldog fővárosiak!)

Ember legyen a talpán, a ki ma a fővárosi életéről akar írni.

Van is most fővárosi élet!
Hiszen ma az egész világ központja Nyiregyháza! Arra fordítjuk most tekintetünket, mint a mocha-medanus Mekka felé és izgatottsággal lessük, mit hoz a villamos hírhirdő.

Haj de csak nagy szerencse is ránk, újszázokra nézve, hogy ennek az ideénynek úborjátak jövesz megcsiz Nyiregyháza, — mert vagy másokéban mivel is tolthetők volna most meg a lapok hasábjait, mikor a fővárosban eppenséggel nem akarózik történni semminek.

Annyi tot napszámos már megsem jár naponta szerencsétlenül, hogy torótt lábakkal és összerúzott karokkal egy naplapi megfóthesse hasábjait s azt sem lehet örökre várni, hogy ma ismét 368 embert ugrott a Dunába — mar t. i. a Dunafürdőbe, mert nagyon melegük volt.

No már az igaz, hogy nagy melegek járnak!
Inanem hat ez megúnt az ugorka-ideényhez tartozik s különben is olyan dolog, a mitől ugyaz nekül is bír tudással az izadó publikum.

Hogy a hévnyerő nagyok közöledik a forponthoz, azt a mult hetekben törtent szenzácios öngyilkosságok is ciegge hirdettek.

Barna, Bajkay, Gyürky egymásután röpitettek golyót agyukba — a becsület nevében.

De mortuus nihil . . . annyi bizonyos, hogy a kánikula nagyon közel van . . .

Egyszóval tehát a melegség sem variálható örökke. Hogy a budai hegyek között nehé-néma zivatar van és az Ördögorkor meglekly vízzel s ehadig egy reszegek kocsiat, az meg már eppen olyan elcsépett hisória, mint az evenkent jellemezte tenzeri kigyó, melyet mihelyt az ugorkandny nyilni kezd, rogtan megpillant, válamelyik tengeren egy hajókapitányt.

Mondaunk sem kell azonban, hogy valósággal az a kigyó nem egyéb, mint egyszerű kacsa, melyet egyik-nyasik szerkesztőség ropit világgá, hogy gáogzjon magáért.

Summa-summarum nem történni semmi, semmi . . . A ki teli, elutazik a zöldre, fűrdohe, naszatra, stb. kinek, hogy telik.

A tanulóknak az a része, a ki még meg nem öngyilkolta magát, vagy el nem szokott a vizsga-elöl, (bizony-bizony ezek száma jól megfogható) boldogan mondott isten-hozzadó a fővárosnak.

A nepszínház tagjai is oda vannak Beesben, hol dicsőség mellett kopik föl az alinuk, nem levén mind-egyiknek nyitott ajtójuk . . . De esit, meg sajórpórt akaszthat a nyakunkba az a kedves primadonna, a ki olyan nagyon megaprehendítható a Borsszem Jankóra, a miert ez kipingálta a nyitott ajtót . . .

„Milyen pusztaság a város, a népek urnoje özvegy lett!” ekehetelnek Jeremiással.

Nem maradt itt egyéb, mint nehány tot napszámos, egy pár kereskedő és mesterember, egy tucat handlé, sok zsurnaliszta, nehány akadémikus, tomerdek unalom és rengeteg forrásog.

Es ebben a gyönyörűeseg komániában bizonyára erőt venne most rajtuk is a buskomorság, mint a mult heti öngyilkosok, ha szerencsére mozgásba nem hozna renyhülő vértünk Scharff Moriczka, a aki kedves.

De azt már aztán meg kell ám neki hagyjni, hogy amny isten igazában felhagyja a kedélyeket.

Csak latni kell, milyen ostrom alá vannak véve a hírlapelárusító bolok.

Az esti lapokat valóságos móhó izgalommal kapkodják szét!

Vannak bolok, a hol 2—3—400 esti lap is elfogy egy delután!

Es mindez olyan időben, mikor más évben javában viragozik az utorka.

Az utézők, a hivatalokban, egyetekben, társaságban egyébről sem lehet hallani, mint erről a szenzácios estéről, mely már egy egész esztendő óta hírlérvnyomásként fekszik a kedélyeken.

De hát minek tessék én le az izgatott kedély-lapokat, előtte nyájas vidéki olvasó, ki kétségkívül époly — sőt még nagyobb — izgatottsággal lesed a nyiregyházi híreket, mint, azzal a különbséggel, hogy te huvs lugasodban érsi, viszont, vagy gyöngyösi hegy-lé mellett nyeled e bódító olvasmányt, mi fővárosiak, pedig fülled levegőben, melyben az asphal, a por kitartó harcot folytat egyéb miazmakkal, futarkozunk mindenfelé és kérdezzük:

— Nos, mi történt Nyiregyháza?!

Oh, mi boldog fővárosiak!
Hevesi József.

H I R E K.

Bélujnyiszteri körrendelet. A magyar kir. pénzügyminiszter urnak I. évi május 22-én 28958. szám alatt kelt közölménye szerint, miután a pesti magyar kereskedelmi bank a magyar jelzalog hitelbank és a pesti hazai 1-50 takarékpénztár egyesület ezumi részvény-társaságoknak záloglevéllel, illetoleg az azok fedezésére s biztosítására szolgáló külön alapok az 1876. XXXVI. t. c. egyes határozatnyaimak megfelelek, azok a közigazgatás minden ágazatában üzleti biztosítékul, az államkincstár részéről eldogahtók.

A színházi részvénytársaság közgyűlése. Végrevalahára, minden már a színházi soféle öröslást igénylo miserák esakésem fedezésé mentek, a részvénytársaság e mai napra kitűzte a közgyűlé. határnapját. A következő értesítést a B—á-ból vesszük át. Van szerencsénk ezenel értesítet, hogy a zombori Színház-Részvénytársaság III. rendes közgyűlése 1883-ik évi június hó 24-én déli-elti 19 órakor Zomborban a színházi épülethez tartozó új utteremben fog megtartani. A közgyűlés tárgjai a következők: 1. Igazgatási jelentés. 2. Az 1882-ik évi számadatok és mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadások. 3. Igazgatási javaslat Hunyady és Spitznagel úrho vállalkozásoknak többeti követelése tárgyában. 4. Igazgatási javaslat az alapszabályok némely szakaszainak módosítása iránt. 5. Az igazgatóság felhatalmazása: a Zombor sz. kir. varossal a részvények és elsőbségi kötvények beváltása iránt lenálló viszony megváltoztatása vegett. 6. Az igazgatóság 6 évre leendő megválasztása. 7. A felügyelő bizottság 3 évre leendő megválasztása. 8. A pártoló bizottság 3 évre leendő megválasztása. A mult évi számadatok, a mérleg és a vagyonkimutatás, ugy az igazgatási jelentés a részvényesek által a közgyűlés előtti 8 napon át a társaság könyvelőjénél betekinthetők. Teljes tisztelettel a zombori Színház-Részvénytársaság igazgatósága: Szemzo, Barthal. E közgyűlés eredményeire valóban kíváncsiak vagyunk. Ohajvánk volna azonban, hogy egyes népszertülmé vált igazgatok ne torokadékokat újból megválasztás lenni. A pártoló bizottsága pedig a szó teljes értelmében műnypartokollat kellene választani. Birnmit legyen azonban az elso év, kiváltságos volta megszünt s ha sokat simítottunk, takaragtunk az elso év alatt, nehogy annak kivánatos nyombas megfontosság (azert meg lett rontva. Szerk.) mar a legközelebbi években sokkal szigorubb ellenőrzést fogunk gyakorolni.

A közmunka és közlekd. m. kir. miniszterium részéről közhírte tétetik, hogy 1883. július 1-től kezdve Nemetszorgba szolo vagy Nemetszorgon át szallitandó postai utánvétellel terhelik küldevényhez kizárólag új a l a k u h a r o m n y e l v ű szallitolevéllel összekötött utánvételi lapokat kell használni.

Egy tisztviselőnk Zomborban, ki a „siller” iránt nagy vonzódással viselkedik, kinek arculatán ezen hajlam kirívóan nyilatkozik is, és kinek végre, mivel hogy a „siller” iránt passziója a tulzasig ment, egy itthelyi keresmarrással meggyűlt a baja. A baci ugyanis még tavai igen belemélyedt a „siller” atánulmányozásba, de a kello költségekkel nem rendelkeztet, s mikor az ajtó fele tartott, a keresmarras nem akarta ott kibocsátani, mielőtt nem fizetelt. Erre a „baci”, kit mellesleg mondva az ügyvédek „collegának” neveznek, a keresmarrasnak azon iágeretet tette, hogy amivel nála most pénz nincs, bizzon az „o” kiterjedt cüenurájában, és lehető teszi neki, hogy a „siller” buvárlat által felmerült költségeket minőbb fedezhesse. A baci azonban e mai napig sem fizetelt, a keresmarras pedig meg mielőtt a „keresmarras hitelről szolo törvény” szentesítetett, beperelt a tisztviselőt. (Félreértések kikerülése végett ki kell nyilatkoztatni azt, hogy a szóban levő tisztviselő nem azonos az olyan tisztviselővel, ki a katonatisztekkel a hatán viszi.) A per ma odajutott már, hogy a „baci” lakásán végrenyírt foganatosították. A kiküldött bíróság közeg, mivel a „mami” az összes ingóságokat sajátjának mondotta, nem vehetett egyebet fel, mint egy papuszamét tokkal, 1 selmezezi pipát szarval együtt, egy dohányszíjat, egy bicskát, 2 zsebkendőt, és egy régi paratit. Midőn a baci ezen drágaságait veszendőbe menni látta, cselhez folyamodott s a végrehajtás befejezése előtt ugyesen a felterített rozsz asztaltörőre lefordította a tintatartót, s most ugy a bíró kiküldött, valamint a végrehajtót ellen 20 forint erejű kárterítési pert midőn azon indokollással, hogy a „vendégek” tettek ezt. Meggyezendő meg, hogy a keresmarras követelése mindössze h t e n t e k é t krajczárból áll. Mivel ezen „bagatell-ügy” ma ma új dimenziókat öltött, feltételezhető, hogy meg országra szolo perre nőheti ki magát. (U. V.)

Andruschke Ferencz, Tarnóczy Gusztav gépgyára részére, ainekül, hogy meghatalmazva lett volna, jogtalanul előleget vett fel a teletől; miert is e hó 20-án Budapesten a rendőség által letartóztatott.

A bélujnyiszterium minthogy a magánhirdetmények (falragások) megrendelése vagy leszakítása, illetve eltávolítása, a magyar büntető törvénykönyvek intézkedéseinek tárgyán nem képezi, korrendeletileg felhivta az összes törvényhatóságokat, hogy ez irányban megyei szabályrendelet alkotassák.

A revolver ügyvéd. A fővárosban grassáló „revolver-journalisták”-ról hallottunk számos oly eszekeletet, melyek után ezek a tisztességes emberek társaságban kívüli állanak. Az illytaga „revolveresek”-hez méltán sorozható a „revolver-ügyvéd”-et is. Ennek illusztrációját a következő eset szolgál: A napokban Zomborban egy újonnan építendő ház tulajdonosa, a szomszéd ház tulajdonosával erőlyesen vitakozott a lelet, hogy a lebontott ház szomszéd falának kinek a kizárólagos tulajdonosa. A vitatkozók mindegyike az igazságot a maga részén gondolva, nem jöhettél megállapodásra, s midőn az egyik végre a tkvi túrazaj alapján a közönség keresztelt falat semmi körülmények között átengedni nem akarta, s magának vindikálta, ő magassága az ügyvéd vagy 50 ember előtt azon bőles tanácssal szolgált az egyik félnek: hogyha az ön házában falat bárki is lebontani akarja, maga az ön felelőssége erre egy revolverrel felhívhat. Valóban épületes dolok!

Sorsüznet. A nagy-kanisza kisdnevelő egyesület jötkönyvezési sorsjegyeinek húzása f. é. július 1-50 napján visszavonhatóanlaltanlalt megförténn, tiszteletteljesen kérelmet az érdekeltek, hogy a még a kintlevő sorsjegyek értéket készpénzben I. évi június végezt Nagy-Kaniszra beküldeni zsvékedjenek, mert ellenkező esetben érvénytelenítettek, s csak azon sorsjegyek játszanak, melyek nekértek a bizottság penztárába tenleg befolyt. A bizottság.

A törökbecsei önkéntes tűzoltó egylet alapszabályai a m. kir. bélujnyiszterium által jóváhagyattak.

Katy bácsmegeyi közsegekben a népiszkolában üresedésben leve tanítói állás betöltendő. Kérvények Bács-B. megye közigazgatási bizottságához f. é. július hó 15-ig adandók be.

Az első magyar általános biztosító társaság a Bács-Bodrogh megyei gazd. egyesület útján pályázatot nyit, mely szerint egy a gazdasági pályára lépni s gazdasági akadémiait végezni önjátó tanuló évi 400 forint ösztöndíjjal részesül. Az ösztöndíj elnyerésénél előnyben részesülnek a gazdaszítetek s kisbírtokosok nai. Pályázhatni érettegi bizonyítvánnyal egy évi gyakorlat a gazdaságban (nem okvetlenül szükséges) keresztelvel, érköles bizonyítvány, szülői beleegyezés. A nyertes tartozik szept. 1-én a magyar óvári gazd. akadémiaira beiratkozni. Határidő július 30-ig. Folyamodványok Szeuzo Gyula egyll. elnöközök intézendők.

Szenzácios hírek. Szigetvártól következő hírt közli levelezőnk e hó 17-ról. Mint a helybeli társas élet egykily érdekes mozzanattal van szerencsem becses tudomására hozni, hogy a helybeli „casino” választmány tagjai úléseben a „Függetlenség”, „Pécsi Figyelő”, „Üstökös” és „Bojord Istók” ismert irányát karhözatva, azokat egyik hangnagly kiballottrózta. Meggyezendő hogy a casino-tagok több mint kétharmada keresztényekből áll.

Pályázat. A baji kir. bíróságnál díjas joggyakorokni állás betöltendő. Kérvények a szabadkai kir. törvényesék emekendé nyújtandók be.

Nyolcz krajczáros rablókijakosság történt nehány nap előtt nem messze Lugosot, a Honoris felé vezető úton, meg pedig tenyes nappal, d. u. 4 órakor. A „Kraszoi-Szorenyi Lapok”-ban erre vonatkozólag a következőket olvassuk: Egy disznókereskedő nehány száz fittal Lugosra jött s ezt az össozget ki is adta. A monddt időben Honoris felé vette utjat gyalog. Utközben három ember szegedott felé: ezek az orszáutró egy áll-óhrolg rönödbbe ösvényre vetették, mely a fuzfalkál beüldött Csevadobba patak mellett kanyarodott el. Az egyik ember itt egy kemény fuzadorongot vett elő s a gyantán utast natúról egy föbe vágta, hogy rogtan első-dült, egy második ütés a szerencsétlen kereskedőt eszméletlen kivély állapotba hozta. A leiketlen orgyilkosok akkor a szegény embert lábánál fogva, fejével a Csestnaborába eresztették és tartották mindaddig, míg meg nem fulladt. Ekkor kirabolták s 8 krajz találtak nála. A hullát a csemitörök meztalálván, rogtan megkezdtek a nyomozást. Barabas Ignecz orvezeto egész éjen át végig járta a falvakat. Lugoson az éjeli háromszor fordult meg és reggelre a gonosztevőket szerencsésen el is fogta. Az egyik egy honoris gazdát, hat ökrös gazda, a másik ketto közönséges bicskas.

RÜLÖNFÉLÉK.

A léghajó jubeliuma. Junius 1-én volt 100 esztendő, hogy az első léghajót légi utjára eresztette Mongoliner Etienne. A jubeliumot fényesen megülte Páris és kalliatist rendezett különle szerkesztett léghajóküls. Az első léghajót Etienne és öcséje József, Ananay kis mezovaras környékén eresztették fel ezer meg ezernyi néptömeg jelenlétében. Az első léghajó papírosból készült és tüz égelt alattja, hogy a levegő így megrikittatván merke. felszálljon. Az elsők a kik vállalkozni mertek a léghajózásra Pilatre de Rozia és marquis d'Arlandes voltak. 1783-ik november 23-án indultak utánk és esztelg nem történt semmi bajuk.

Fütermelő juhok. Furcsa eszt híret közölké Dorset angol varosból. Egy ottani juhtenyésztő ugyanis észrevette, hogy egyik juhának egész háta füvel volt benöve és ettől egész zöld színe lett. Az állatotak szénával tartotta, melynek magva az illeto juhok a gyapa közé hullott és ott a folytonos eső és a test melegeknek hatására alatt igen szépen kikelt. A juhtenyésztő, a kinek ez a furcsa állat hitokában van, nagy bölcsen azt ajánlja, hogy miután a gyapja ára jelenleg felette alant áll, be kellene vetni a juhok hátát füvel, hogy így legalább maguk termesztendék anyai szénát, a meynyi a hus képszerűe és az élet fenntartására elegendő. Így aztán a gyapju alig kerülne valamibe és jól lehet vele verse-nyezni. Tessék megpróbálni!

Budapest, június 22. 1883.
Steiner József és Társa termény, gabona és bizományi czég jelentése.

A vetések állásáról a nézetek eltérők. Az úzérédek úgy vélekedik, hogy az eszes lemosta a rozsdát, ellenben gazdák és úgy vélekednek, hogy az eszesek a rozda tovább haladását és a kalász megromlását fogja eredményezni.

Az utolsó napokban kellemes hűvös levegő mindenesetre jó befolyással leend a szemek képződésére. Csendes irányzat mellett mérsékelt foganalmuk volt nem változóskokkal.

Buza változatban. Elsőrendű tiszavideki 1130-ig két, közepes 11 —, sárgás 1150—1070, északmagyarországi sárga búza 10—1050-ig.

Rozs változatban, tiszta 760—790
Tengori 10 krral között 650—660.
Arpa 10 krral olcsóbb. Takarmány, éretni való 8 —, sorföldi 9.50

Zab változatban 620—690
Köles hányák, 7.50—8.50-ig kelt
Moklomag lánnya, 10—10.50
Bab forgalom nélkül. Fehér 9.50—10.50, törpe 12.50, barna 12.50

Répezek kedvelőitől anatósi híreire emelkedő. Bánási átlomások 13.—13.50 föltöttet, június és július szállítás tiszavideki átlomásokon. Káposztazseton 14.—14.50-ig föltöttet július-augusztus szállításra.

Határvidéket, kedvetben emelkedés mellett nagy forgalom fejlődött, a hét végén az árak csökkentek, tulnyomó kínálatban. Buza oszre 10.54-rol 11 ffrta szokott, zárt 10.70. — Tavaszra 30—35 krral magasabban fizetett. — Tengori lánnya júniusra 6.65 — Rozs oszre csendes 7.65 — Répez szilárd, emelkedő — Káposzta 15 ffrig, bánási 14.50-ig föltöttet. A spekuláció magyarázatra fogott altni. — Órós raktárbeliségeket szerzőknek ügyfeleik részére és magánraktárakba a rákér hávonként nmázásúknét és 1 fel krra kerül, több raktárin-tereteink 4 és 6 fel krt és sok melléköltségeket számítanak fel.

Vasuti menetrend június 1-től.

Állomások		Szem.	Vegy.	Szem.
		v.	v.	v.
Zomboról Budapestig.				
Zombor indul		*3.23	*7.45	9.30
Militics "		*5.41	*8.10	10.01
Bajmok "		*4.29	*9.07	11.13
Szababka érkezik		*5.15	*10.01	12.24
Szababka indul		*5.50	*10.35	3.10
Kis-Körös érkezik		7.29	*12.56	4.54
Kis-Körös indul		7.44	*11.16	5.09
Budapest érkezik		11.00	*6.00	8.22
Budapestről Zomborig.				
Budapest indul		7.15	2.40	*8.23
Kis-Körös érkezik		10.45	5.43	3.10
Kis-Körös indul		10.52	5.50	*1.42
Szababka érkezik		12.34	*7.30	*4.53
Szababka indul		3.30	*8.10	*5.16
Bajmok "		5.00	*9.06	6.35
Militics "		*6.15	*9.44	7.25
Zombor érkezik		*6.39	*10.01	7.45
Gombosról Zomborig.				
Gombos indul		*2.04	*6.20	7.38
Szonta "		*2.29	*6.40	8.06
Szt.-Iván "		*2.44	*7.00	8.36
Zombor érkezik		*3.09	*7.30	9.15
Zomboról Gombosig.				
Zombor indul		*10.15	8.05	*7.31
Szt.-Iván "		*10.41	8.40	*8.32
Szonta "		*10.57	9.03	*8.38
Gombos érkezik		*11.11	9.19	*8.57
Szababkáról Újvidékre.				
Szababka indul		1.00	5.40	
Gsanatavér "		1.32	6.22	
Topolya "		1.56	7.05	
Kis-Hegyes "		2.27	7.43	
Verbász-Kula indul		2.52	8.26	
O-Kér "		3.17	8.58	
Kiszás "		3.38	9.28	
Újvidék érkezik		4.05	10.00	
Újvidékről Szababkára.				
Újvidék indul		*5.30	11.55	
Kiszás "		*6.05	12.33	
O-Kér "		*6.35	13.45	
Verbász-Kula indul		*7.22	1.12	
Kis-Hegyes "		*7.52	1.32	
Topolya "		*8.40	2.00	
Gsanatavér "		*9.13	2.24	
Szababka érkezik		*9.51	2.55	

Észrevétel: A csillagjalölt számok az éjeli órákat jelölik esti 6 órától reggeli 6 óráig

Felolts szerkesztő:
MÜLLER GYULA.

Kiadók és lapnyújtások:
Nadasch, Muzsik és Partics.

Egy török szent házassága. Egy előkelő törökön Konstantinápolyban nemrég elvált férjétől, mert nagyon rosszul bánt vele. Hogy lelkiismeretét megnyugtassa, a vallásban keresett vigaszt naponként egy óráig seikkelt, — a ki különben jámborsága miatt szent híreben állott — elmékedett a földi dolgok mulandóságáról. A seikkelt társaságját épületének találta, hogy egy nap azt mondotta neki, szeretne nevéje lenni, csak hogy annál inkább az ő lelki vezetés alatt állhasson. A seikkelt egyezett, de azt is ki nyilatkozta, hogy ő csak a menyeyei dolgokkal foglalkozik, azért házassága is szűzies is minden földi salakolt ment lesz. Az előkelő hölgy azt mondta, hogy ő is csak úgy házasság után óhajtozik. A lakodalmat megtartotték, egy év múlva a szent íreget neje — ikrekkel ajándékozta meg, a seikkelt hívei részről most nagy ovatókban részesül.

Vizári tiszteletbeli csizmadia. A nemzeti színház kitünő komikus legutóbbi makói vendégzereplése alkalomával az ottani csizmadia ipartársulat megválasztotta dísztagjának. Ezt a megtiszteltetést Vizári azzal érdemelte ki, hogy egyik szerepében kuplétet rögzított, melyben Makót földicserte Szegeddel szemben. De mit szólnak majd hozzá a szegediek?

Irodalom.

A Képes Családi Lapok* 38. számának tartalma: Tévtutak, beszély, irta Szomoró Károly. — Jászó gyermekek, költemény, irta Csiki Péter. — Ida, raj, irta Arvaszka. — A végzetes karmantyú, beszély, irta Föllix. — Glück Kristóf és a szt. olvasó, közli Zláni Ágost. — Fekelő és lenyugó nap, életpép, irta Paoli Beati, fordította Bathori Károly. — Hetti tarca, irta —y—. — Vince bácsi szerelme, rajz, irta Biró Zsuzsika. — Bocsodal, költemény, irta Péter Gábor. — Képmagyarázat. Külföldi mozaik Mindenele. — Képen: A moszkvai Maria-egyház belsége — Gondolász. — Tej-kúra. — Meliklet: A "Mardona" ezüsti regny 177—192 oldal. — Gazdasági és háztartási lapok* június havi száma. — A börtönök: Hetti napár. Sakktalány — Vrs-lyalány. — Számrejtvény. — Talány megfestési. — Megfektő névsora. — Kérdések. — Feleletek. — Ajánlatok. — A kis lotó húszasai. Hirdetések. — Előfizethető: Meher Vilmosná, Budapest, IV. ker. papnövele utca 8. — Uzages évre 6 frt, évré 3 frt negyedrét 1 frt 50 kr.

Stanley H. M. nagyírja munkái bet van tevezse. "Egészem Közép Afrikában" ezüsti műve hamar teljes a magyar iradalmában is, mit annál nagyobb örömmel jelünk, mert hiszen ugyan mi nálunk nagyon kevés van, ilyen, mint ez, epenséggel egy szem. Nem a kitartás kezét minket bámulatra, melylyel a világ-híru utazó kitűzött cejja lete tort, de a lelki erő, mely a csüggedés legküzösödése mellett sem hagyja el. Nem magat az anyagok udvóulók, mely a szorgalmas kutatás, a faradhatatlan létezés eredményeként jelennek, — de magát a tudományt, mely e művea egyik legfényesebb diadálit ül. Lapunk mai számában a tározókatot szenteltük a mi teljes meilatásának és itt, az irodalmi jelenségeket figyelemmel kísérő, az előmozdító szerepet játszó részeseink szókortán belül csak az olvasó közönséget budozhatják arra, hogy e mi megzseres-rot el ne müssze. Kellenes szorakozású szolgó olvasmány mindeneinek, ki a könyvben többlet is keres, mint pusztá dökereget. Düzüni remek kiállítású könyv, valóságos ékszer minden asztalon, hol a szellem gyöngyeinek is van értékek. A hozánk átküldött 6 füzetelt (29—34) a két kötet teljesen befejeztett és Révül lesteveik, a mindkét gondokodók arról is, hogy a könyv kiállításának megfektő dekotai tabak készüljenek. — Egy-egy füzet ára 30 kr. A bekotesi tabaké 1 frt és 1 frt 80 kr., a mint egy vagy két kottete kívánja valaki kotteteli.

CSARNOK.

Lánynézőben.

(Beszélyke.)

Irta: Bárány Zsiga.

(Folytatás.)

Nem ellenzett. Sőt túrte, hogy karját fogtam s aztlan andajoltunk a magas, lombos lak hűvös árnyékában. Tarka pillangók szállógaláltak körül lekerkedő a nap arany sugarával, az agykorl pedig madarak vidám csiripeise hallatszott, csak mi ketten maradtunk némán, hisz a nyelvi ö szegény, a midon oly érzelmeink akarunk kifejezést adni, a melyek most szívemben keletkeztek, oh, akkor csak a szemek beszélnek, s azok beszéltek.

Kelben egy gyönyörű rozsa diszelgett, s látván, hogy tekintetem hosszasan reá szegeztet, pirulva kérde:

- On is csodálja szép rozszát?
- Nem csodálom — felelem — hanem sajnálom.
- Miért?
- Mert az ön kelben egészen elhalványodik.
- On hízlel, mondja inkább, hogy sajnálja, mert leszakítottam s ide tűztem, ahol most oly gyorsan elhervad.
- Hisz az a rózsák sorsa, nagysám. Amv azt hisz, hogy a fan nem hervad el? A himbó levagyn, ha a reggeli nap arany sugarai csokdossák, és akkor a rozsa viuló szépségben áll előtűnik s várja, hogy leszakítsuk és keblünket díszítsük, mert csak abban ieli boldogság. Mit ér az neki, ha rajt hagyjuk a fan? A delutáni nap forró sugarai elhervasztják, levelei lassan-lassan hullanak, s meghal anélkül, hogy valakit boldogított volna. A fa új bimbókat hajt, de az a rozsa, mely elhalott, nem élde tel többé soha.

A szép leány nem akarta tovább folytatni e tárgyat, mert egyszerre csak kérdezte:

- On először van most városunkban?
- Igen, nagysám.
- Talan kejutazon van? kérde a női kíváncsiság.
- Annak kell neveznem, mert lánynézőbe jöttem ide.
- Keze egy kissé reszkedett, de a lány csakhamar visszanyerte vidámságát és nevette mondá:
- Lánynézőben van itt és azt oly színtelen elmondja?
- Mert boldog vagyok, onnel egy titkot bírok közölni.
- De ó mintha ezt nem hallotta volna, gyorsan folytatá:

— Lánynézőbe jött! Tehát ön is azon fiatal emberek közé tartozik a kik a lányt arának tekintik, melyet ott választanak, ahol nekik jobban tetszik. De önök meg nem gondolják, hogy milyen kínos helyzetben van az a szegény lány, a ki azon öntudatlan, hogy egész életsorsa attól függ, nem tudja, legyen hallgatag, vagy beszédese, öltözödjék-e díszesen, vagy csak egyszerűen. A szegény lány vigyáz minden egyes mozdulátlára, minden szavára és addig önké nyélmessen ott ülnek a pamlagon vagy a karszékben, rugyituztan egyik cigarettáról a másikra, és mintha ottthon volnának s kéjelegnek a szegény aldozat zavarában. Aztán elutaznak s sok esetben nem is adnak többé hirt magukról, mert azalatt szöbbs lánnyal találkoztak, vagy gazdagabbal; de nem furdalja-e önököt a lelkiismeret, hogy elvették a lánytól önbizalmát s helyébe a kételey megrögzötvenyet ütelték? Mit ér a tükör, ha egy titkos hang folyton sugja: „Nem tetszem!” Oh, ez borzasztó!

A szép leány egészen belehevült a tárgya, szemeli oly különös fényben szillogtak, a látvány oly gyönyörű volt, hogy, habár teljesen hasonlavenemű voltam, nem akartam más tárgyra áttérni, hanem választottam:

- Ön igazságtalanul ítél, Erna nagysám, bosszása meg, de nem minden férfi olyan, a milyének ön képzeli, s utóvégre ön tapasztalatból semmi esetre sem ítélhet.
- Hal! Istennek nem! El is memne ám annak a kedve a nőstőlét, a ki hozzám lánynézőbe jönné!
- Tan csak nem kergetné ki a házából? kérדם nevette.
- Azt éppen nem, de oly magaviseletet tanusítanék vele szemben, hogy önkényű örömet emelne. Nem néznék én soha olyan ember szemébe, a ki hozzám lánynézőbe jön, mert én csakis azon férfiuhoz fogok menni, a kit majd sze —
- Folytassa Erna nagysám, — az istenre kérem, folytassa.
- De ó hallgattok! Csak most veté elte, hogy egy egészen idegen emberhez beszél, s kezeivel eltakarja arcát, nehogy lássam rajta a szégyenpirt.
- Akkor engedje nagysám, hogy én folytassam — szöleik igaz érzéssel — ön azt akarta mondani, hogy csakis azon férfiuval fog egybekelni, a kit szeret és én ezen elhatározásait annál inkább tisztelem, mert a no hivatas a szerelem, melylyel egyedül boldogítja falját, mert az boldogságot csakis neje szerelmében találja.
- S ön mégis lánynézőbe megy? kérde még mindig elpirultan.
- Megmondom nagysám, de nem tetszenék helyet foglalni itt a kényelmes pasztkereven?
- Leültünk egymás mellé mint régi jó ismerősök és én folytattam:
- Lássá, Erna nagysám, az én cletem boldogtalan volt mindaddig; nem, mert nélkülözésekkel kellett volna küzdenem, az élet viszontagságait eugen még nem értettem komolyan, hanem csupán csak azért, mert nem lehettem boldog, mint mások, mert szívem üres volt, nem volt egyetleny kép, mely azt kitöltötte volna. Oh, ön nem hiheti nagysám, mily iszonyú fájdalom az, ha szerelem után soványgunk, s nincs ki ezen vágyat betöltsen. Szeretni vágyódtam, akár szereseletlenül, csak szeretni! De a sors nem könyörült meg rajtam. Sokat fordultam meg hölgyek társaságában, a legszebbeket választottam ki mindig, s nem egyszer gondoltam, hogy most szeretek, de szívünkét megcsalni nem lehet, az enyem közönyös maradt... Ha esténként künn ültem házon előtt, és az enyhe esti szellő áthozta a szegény pasztorfui keserves füvöla hangjait, melyek elbeszéltek szerencsétlen szerelmét, ha megkondult az esti hang és a cseledek hazakergettek, hogy a nehéz napimunka után pihenjenek, csak a fiatalság nem érezt faradságot, hanem minden legény karólve járkált egy barna lánnyal, ha láttam így magam előtt, hogy mundeik szeretnek, csak én nem szeretek — akkor oly keserves fájdalom fogta el szívemet, hogy bementem szobámra, nehogy valaki meglassa, miképp csordulnak könnyeim, avagy visszahoztam a kertbe, és felkerestem rózsámot, hogy eljajnaszoljam nekik nagy boldogtalanságomat... S a mint egyszer keservesen sirtam, egy rozsa lehajolt hozzám s andalító hangon susogta: „Ne busulj ifjú, szeretni fogsz te is. A szerelmhez nem kell idő, az mint titkos tűz lappang a szivekben és egyszerre felgyullad, és anélkül, hogy észreveszed, szeretni fogsz. El van az már határozva, hogy kik fogják egymást szeretni, és neked is van már szánya egy gyönyörű szép leány. Megszomog neked, mert te bennünket mindig oly nagyon szerettél. Finom fehér arcú, pizci piros ajku, fekete szemű, szöke hajú, elragadótt szép lány vár read, s mindjárt az első perczen szeretni fog... Ön elfordul Erna nagysám, talán utantog?” (Folyt. köv.)

Magyarország legjobb savanyú vize.

Magyarország legjobb savanyú vize.

Magyarország legjobb savanyú vize.

Mohai ÁGNES forrás.

A vegyelmzés szerint a mohai ÁGNES forrás vize a legjobb savanyú vizek közé sorolandó.

Tekintve, hogy ugyszólván csupán szénsavszókat tartalmaz, igen nagy mennyiségű szabad szénsav mellett ezen ásványvíz a tiszta földes savanyú vizek közé tartozik.

Főraktár:

WEIDINGER S. és ZS. kereskedőknél Zomborban.

Magyarország legjobb savanyú vize.